

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ อุตสาหกรรมวังสวนบ้านแก้วเพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ นำมาวิเคราะห์และเรียบเรียงตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ความรู้วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี
2. ออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ความรู้วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา อินเทอร์เน็ต และภาคสนาม จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้าน อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การออกแบบสินค้าอัตลักษณ์และเครื่องประดับประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์สามารถนำมาสรุปผลการวิเคราะห์ได้ 5 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของวังสวนบ้านแก้ว

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวังสวนบ้านแก้วได้อธิบายถึงจุดเริ่มต้นและความสำคัญของวังสวนบ้านแก้วไปในทิศทางเดียวกันว่า สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ทรงเป็นผู้ริเริ่ม ที่จะประทับในท้องถิ่นที่เงียบสงบ ทรงเลือก จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติงดงามและมีความเงียบสงบ และพระราชทานนามสถานที่แห่งนี้ว่า “สวนบ้านแก้ว ” ต้องการให้วังสวนบ้านแก้วเป็น บ้านไร่ตัวอย่าง พัฒนาความรู้ด้านวิถีชุมชน เช่น ด้านการเกษตร กรรม ศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรมภูมิปัญญา สถาปัตยกรรม ฯลฯ สถานที่แห่งนี้ได้มีการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ให้กับชาวบ้านมาโดยตลอด เป็นเหมือนสถานที่ให้ความรู้แก่ชุมชน วังสวนบ้านแก้วจึงถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

ประเด็นที่ 2 อัตลักษณ์หรือจุดเด่นสำคัญของวังสวนบ้านแก้ว

สามารถสรุปได้ว่า นอกจากจะเป็นที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี เป็นพื้นที่แห่งการพัฒนาและการศึกษา ยังมีจุดเด่นด้านอื่น ๆ คือ ด้านสถาปัตยกรรม หัตถกรรมภูมิปัญญาและสวนสวนพระองค์ ผู้เชี่ยวชาญอธิบายให้เห็นถึงลักษณะที่โดดเด่นของสถาปัตยกรรมวังสวนบ้านแก้วว่าเป็นลักษณะบ้านทรงไทย ทรงปั้นหยาและสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ที่มีรูปแบบของวัฒนธรรมยุโรปเข้ามาผสมผสาน ภายนอกดูเรียบง่ายแต่ภายในตัวเรือนมีความซับซ้อนของห้องต่าง ๆ ให้ความรู้สึกพอเพียงแต่ยังหรูหราก่อสร้างตัวเรือนสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ส่วนภูมิทัศน์ของวังสวนบ้านแก้ว ผู้เชี่ยวชาญได้อธิบายถึงสวนดอกไม้ และสวนสวนพระองค์ที่มีทั้งไม้ประดับ ไม้ดอก และผลไม้ทางการเกษตร ทั้งพันธุ์ของไทยและพันธุ์ไม้ต่างประเทศ เช่น ดอกกุหลาบ ลีลาวดี ต้นมะฮอกกานี เหลืองอินเดีย ต้นหางนกยูง พวงหยก พวงแสด ฯลฯ งานหัตถกรรมและภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นภายในวัง

สวนบ้านแก้วการพัฒนาสื่อเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ กระเป๋า การย้อมสี รองเท้าแตะ การคิดค้นลวดลาย
 สานใหม่ ๆ มีความประณีตแบบไทยแต่รูปแบบเป็นสไตล์ยุโรป พัฒนาการทอและส่งต่อความรู้ให้
 ชุมชน

ประเด็นที่ 4 อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

สิ่งที่สรุปได้จากการสัมภาษณ์มีทั้งสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมและสิ่งที่ เป็นความรู้สึกในแง่ของ
 นามธรรม สิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรม ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ตัวแทนของ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
 สถาปัตยกรรม ตำหนักเทา พระตำหนักดอกแค เรือนเขียว เรือนแดง เรือนเทา เป็นต้น ลวดลายของ
 เสื้อสมเด็จพระเจ้า อัฐ ส.บ.ก. พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับจากสวนส่วนพระองค์ โทนสีที่ให้ความรู้สึกถึงวังสวน
 บ้านแก้ว สีเทา สีชมพู ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลความรู้สึกสิ่งที่เป็นนามธรรมที่แสดงถึงวังสวนบ้านแก้วให้
 ความรู้สึก เรียบง่าย เคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง ความรู้สึกรัก ความรู้สึกสงบ อบอุ่นและสดชื่น

ประเด็นที่ 5 รูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว

การออกแบบเครื่องประดับผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า สัญลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
 สามารถนำไปใช้ในการออกแบบได้นั้นต้องเป็นเพียงสัญลักษณ์ตัวแทนที่ผู้คนระลึกถึงเท่านั้น ไม่สามารถ
 นำสัญลักษณ์ที่เป็นสัญลักษณ์ประจำสมเด็จพระมาใช้หรือหยิบยกมาออกแบบดัดแปลงได้ สามารถ
 เลือกใช้โครงสร้างของสถาปัตยกรรมวัง ลวดลายของสื่อ พรรณไม้ในสวนส่วนพระองค์ ประยุกต์กับ
 รูปแบบที่เครื่องประดับที่เรียบง่ายแต่ให้ความรู้สึกไม่หยุดนิ่ง เน้นรูปทรงเรขาคณิต สามารถสวมใส่เข้า
 กับชุดได้หลากหลายโอกาส

ประเด็นที่ 6 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

เครื่องประดับให้เน้นความเรียบง่ายผสมผสานการใช้เทคโนโลยีสามารถผลิตซ้ำได้ในเชิง
 พาณิชยและศึกษาคความแนวโน้มของเครื่องประดับในปัจจุบัน

1. วิเคราะห์ประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์วังสวนบ้านแก้ว

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ ตำรา เอกสารหลากหลายทฤษฎีแล้วมาสรุปข้อมูล
 ของวังสวนบ้านแก้วได้ดังนี้ โดยใช้แนวคิดในการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของ (สถาบันวิสาหกิจขนาดกลาง
 และขนาดย่อม, 2555 : 10-17)

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ประวัติศาสตร์วังสวนบ้านแก้ว

ลำดับเหตุการณ์วังสวนบ้านแก้วอดีต-ปัจจุบัน	
พ.ศ.	เหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลง
2493-2596	เป็นพื้นที่ ป่าทึบส่วนใหญ่เป็นพื้นที่กร้าง ตั้งอยู่ที่ ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีเสด็จ ณ ที่แห่งนี้และ พระราชทานชื่อ ว่า “สวนบ้านแก้ว” สร้างอาคารชั่วคราวเป็นเรือนไม้ไผ่หลังคามุงจาก หลังจากนั้น สร้างเรือนไม้หลังเล็ก ๆ 2 หลัง เรียกว่า เรือนเทา เรือนแดง พระองค์ประทับเรือน เทา ส่วนเรือนแดงสำหรับข้าราชการ เรือนเขียวสำหรับราชเลขานุการใน พระองค์และพระราชอาคันตุกะ

2596-2515	2528 วิทยาลัยครูจันทบุรีได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯเป็นนามของวิทยาลัยว่า วิทยาลัยรำไพพรรณี 2536 สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี 2574-ปัจจุบัน มหาลัษราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งวังสวนบ้านแก้วเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งในมหาลัษราชภัฏรำไพพรรณี
2515-ปัจจุบัน	พระราชทานวังสวนบ้านแก้ว แก่รัฐบาลเพื่อจัดตั้งเป็นสถานศึกษา (วิทยาลัยครูจันทบุรี)

2. วิเคราะห์อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วผ่านสัญลักษณ์รูปธรรมและนามธรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสารหลากหลายทฤษฎี และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วในภาพรวมจากการรับรู้รูปธรรมและนามธรรมพบว่าอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของวังสวนบ้านแก้วแบ่งได้เป็น 4 บริบท ดังนี้ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ สถาปัตยกรรม หัตถกรรมสวนและสวนพระองค์ โดยได้ทำการวิเคราะห์ผ่านสัญลักษณ์รูปธรรมและนามธรรมและรายละเอียดของแต่ละบริบท สรุปความได้ดังนี้

ตารางที่ 4.2 วิเคราะห์อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วผ่านสัญลักษณ์รูปธรรมและนามธรรม

อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว	
ลักษณะเด่นเชิงรูปธรรม	ลักษณะเด่นเชิงนามธรรม
ประวัติศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ สถาปัตยกรรม	สุขุม ยกย่อง เชิดชู พัฒนา เมตตา ภายนอกเรียบง่าย ภายในซับซ้อน ผสมผสาน วัฒนธรรม
หัตถกรรมภูมิปัญญา สวนส่วนพระองค์	นำสมัย พัฒนา เทคโนโลยี ภูมิปัญญา ผสมผสาน อบอุ่น พอเพียง

จากตารางที่ 4.2 ในอดีตวังสวนบ้านแก้วเป็นพระราชฐานส่วนพระองค์แห่งเดียวในประเทศไทยของพระราชินีในรัชกาลที่ 7 สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ ทรงเป็นผู้สร้างและพัฒนาวังสวนบ้านแก้ว ตั้งแต่ยังเป็นแค่พื้นที่รกร้างไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปา ทรงพัฒนาวังสวนบ้านแก้วให้เป็นสถานที่เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน เช่น การปลูก เลี้ยงสัตว์ การก่อสร้างพระตำหนักที่แสดงให้เห็นถึงความเรียบง่าย ประหยัดและพึ่งตนเอง ทรงพัฒนาหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีความก้าวหน้าส่งเสริม

เทคโนโลยีในการผลิตจากต่างประเทศเพื่อมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นบ้านของชาวจังหวัดจันทบุรีให้มีความหลากหลายและทันสมัยมากขึ้นและเผยแพร่ความรู้เหล่านี้แก่ชุมชน จนในปัจจุบันกลายเป็นพิพิธภัณฑ์สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สิ่งที่ชัดเจนในอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วคือประวัติความเป็นมาในการสร้างสถานที่แห่งนี้จากสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ให้เป็นสถานที่สำคัญของจังหวัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ แหล่งกำเนิดการพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งยังคงสภาพเดิมของวังสวนบ้านแก้วเดิมไว้จนปัจจุบัน

ตารางที่ 4.3 อัตลักษณ์วังสวนบ้านผ่านประวัติศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

ประเด็น	ลักษณะเด่นเชิงรูปธรรม	ลักษณะเด่นเชิงนามธรรม
เมฆรัศมี 1 	ลวดลายก่อนเมฆล้อมรอบไปด้วยรัศมีของแสงอาทิตย์	ความรัก ความอบอุ่น ความสดชื่น
เมฆรัศมี 2 	ลวดลายก่อนเมฆที่มีลักษณะคล้ายดอกกุหลาบล้อมรอบไปด้วยรัศมีของแสงอาทิตย์	ความรัก สวยงาม เคารพ ระลึกถึงตัวแทน
ดอกกุหลาบสีชมพู 	ดอกกุหลาบสีชมพูดอกบานและดอกตูม	ความรัก สวยงาม เคารพ ระลึกถึงตัวแทน
เต้านา	ภาพเต้านา สัญลักษณ์ในชื่อเล่นของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี	ความเรียบง่าย ความสงบ

 <p>องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย</p>		
---	--	--

จากตารางที่ 4.3 ลวดลายพระอาทิตย์ส่องผ่านเมฆรูปแบบที่ 1 ประทับบนข้าวของเครื่องใช้ ส่วนพระองค์ เป็นความหมายของพระนามาภิไธย “รำไพพรรณี” และทรงเป็นสัญลักษณ์ที่รัชกาลที่ 7 ทรงประทานให้แก่สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

ลวดลายพระอาทิตย์ส่องผ่านเมฆรูปแบบที่ 2 ประดับไว้บริเวณด้านหลังของพระบรมราชินยานุสาวรีย์ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีและประดับอยู่บริเวณรั้วรอบนอกของวังสวนบ้านแก้ว

ดอกกุหลาบสีชมพู ดอกไม้ทรงโปรตโนอดีตทรงปลูกไว้หลังพระตำหนักเทา เป็นหนึ่งในลวดลายเสื้อสมเด็จพระเจ้า และสัญลักษณ์ที่ประชาชนคนแสดงถึงความรักที่มีต่อสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

แต่นาเป็นตัวแทนสัญลักษณ์ในชื่อเล่นของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

ตารางที่ 4.4 วิเคราะห์อัตลักษณ์วังสวนบ้านด้านสถาปัตยกรรม

ประเด็น	ลักษณะเด่นเชิงรูปธรรม	ลักษณะเด่นเชิงนามธรรม
<p>พระตำหนักเทา</p> 	<p>เป็นบ้านชั้นครึ่งอิฐครึ่งไม้ รูปทรงแบบไทยผสมกับอังกฤษ ทาด้วยสีเทา</p>	<p>ผสมผสาน ภายนอกเรียบง่าย ภายในมีความซับซ้อน อบอุ่น</p>
<p>พระตำหนักดอนแค</p> 	<p>บ้านสองชั้น รูปทรงแบบไทยผสมกับอังกฤษทาด้วยสีแดง</p>	<p>ผสมผสาน ภายนอกเรียบง่าย ภายในมีความซับซ้อน อบอุ่น</p>
<p>พระตำหนักน้อย</p> 	<p>บ้านชั้นเดียว รูปทรงแบบไทยผสมกับอังกฤษทาด้วยสีแดง</p>	<p>ผสมผสานความเรียบง่าย สบาย อบอุ่น</p>
<p>เรือนเทา</p> 	<p>บ้านชั้นเดียว ยกใต้ถุน หลังคาทรงหน้าจั่ว สไตล์บังกะโล</p>	<p>เรียบง่าย สงบ สดชื่น</p>
<p>เรือนแดง</p>	<p>บ้านชั้นเดียว ยกใต้ถุน หลังคาทรงหน้าจั่ว</p>	<p>เรียบง่าย สงบ สดชื่น</p>

	จั่ว สไตล์บังกะโล	
เรือนเขียว 	บ้านชั้นเดียว ยกใต้ถุน หลังคาทรงหน้าจั่ว สไตล์บังกะโล	เรียบง่าย สงบ สดชื่น

จากตารางที่ 4.4 สถาปัตยกรรมในวังสวนบ้านแก้วจะเป็นการผสมผสานความเป็นไทยและความเป็นยุโรปทั้งในส่วนของการออกแบบภายนอกที่ดูเรียบง่ายรูปทรงคาเป็นแบบหน้าจั่วและทรงปั้นหยา การยกพื้นตามแบบฉบับบ้านแบบไทย ผสมผสานวัสดุทั้งไม้และอิฐนำมาใช้ในการก่อสร้างซึ่งการใช้อิฐเป็นแบบสไตล์ของยุโรป ส่วนภายในบ้านโดยเฉพาะตำหนักเทามีความซับซ้อนของการจัดสรรพื้นที่มีการไล่ระดับ และของตกแต่งภายในที่เป็นสไตล์ยุโรป ถือได้ว่าสถาปัตยกรรมวังสวนบ้านแก้วเป็นงานที่ผสมผสานทั้งความเป็นไทยและยุโรปเข้าด้วยกัน

ตารางที่ 4.5 วิเคราะห์อัตลักษณ์ด้านหัตถกรรม

ประเด็น	ลักษณะเด่นเชิงรูปธรรม	ลักษณะเด่นเชิงนามธรรม
เสื่อสมเด็จฯ 	งานฝีมือจักสาน ลวดลาย การย้อมสี ผลิตภัณฑ์จักสาน	เรียนรู้ พัฒนา ต่อยอด สร้างสรรค์ นำสมัย ภูมิปัญญา
อิฐ ส.บ.ก. 	อิฐแดง สีเคลือบพื้นผ้า ประทับตรา ส.บ.ก.	ประหยัด ต่อยอด พึ่งพาตนเอง
ทอผ้าไหม ¹ สำนักศิลปวัฒนธรรมจันทบุรี	ปลุกหม่อน เลี้ยงไหม	ประหยัด พึ่งพาตนเอง

จากตารางที่ 4.5 วิเคราะห์อัตลักษณ์ด้านหัตถกรรมภูมิปัญญา วังสวนบ้านแก้วถือเป็นสถานที่พัฒนาและเรียนรู้ภูมิปัญญา และพัฒนาให้สิ่งเหล่านี้กลายเป็นสิ่งที่นำสมัยเป็นผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่ผู้คน

ต้องการ โดยหัตถกรรมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาและส่งเสริมความรู้จากวังสวนบ้านแก้ว ได้แก่ เสื้อ
สมเด็จพระเจ้า อัฐ ส.บ.ก. และการ ทอผ้าไหม ซึ่งเสื้อสมเด็จพระเจ้า กลายเป็นต้นแบบหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงของ
จังหวัดจันทบุรีในปัจจุบันสร้างงานสร้างอาชีพมอบองค์ความรู้ให้กับคนในพื้นที่จนกลายเป็น
เอกลักษณ์ของจังหวัด

ตารางที่ 4.6 วิเคราะห์อัตลักษณ์ด้านสวนส่วนพระองค์

ประเด็น	ลักษณะเด่นเชิงรูปธรรม	ลักษณะเด่นเชิงนามธรรม
สวนผลไม้ 	ปลูกพืชไร่และพืชสวนทั้งพันธุ์ไม้ของไทย และต่างประเทศรวมถึงเลี้ยงสัตว์	เรียนรู้ พัฒนา เป็นตัวอย่าง อบอุ่น สดชื่น
สวนดอกไม้ 	ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย	ร่มรื่น สวยงาม อบอุ่น สดชื่น สวยงาม

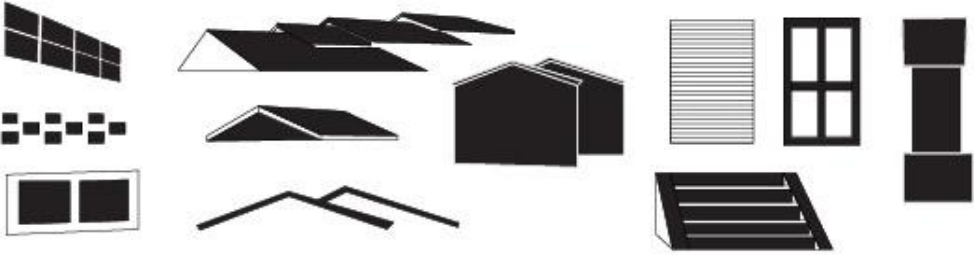

จากตารางที่ 4.6 วิเคราะห์อัตลักษณ์ด้านสวนส่วนพระองค์จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและ
และตำรา หนังสือ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ สวนผลไม้ และสวนดอกไม้ สวนผลไม้เป็นสวน
เกษตรกรรม มีพืชสวน พืชไร่ ผักสวนครัว เป็นส่วนที่เอาไว้ทำเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภค
ภายในวังและเป็นต้นแบบในการให้ความรู้ทางด้านเกษตรกรรมให้แก่ชุมชน ส่วนสวนดอกไม้เป็น
ความชอบส่วนพระองค์ มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้ตัด ให้ร่มเงาและความ
สวยงาม มีพันธุ์ไม้ของไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ไม้ยืนต้น ราชพฤกษ์ ชัยพฤกษ์ หางนกยูง ฝรั่ง
ศรีตรัง ต้นมะฮอกกานี เหลืองอินเดีย ไม้พุ่ม ต้นแคฝรั่ง ลีลาวดี ไม้เลื้อย พวงหยก พวงโกเมน
พวงคราม พวงแสด หนามแดง เป็นต้น การ ตกแต่งสวนสไตล์อังกฤษเน้นในเรื่องของความสมมาตร
และการใช้รูปทรงเรขาคณิต ปูพื้นหญ้าเพิ่มความสดชื่นและเป็นธรรมชาติเป็นการผสมผสานของไม้ยืน
ต้นที่มีการตกแต่งของดอกไม้ประดับอยู่รายล้อม ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการจัดสวนดอกไม้หรือทัศนียภาพ
ก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามการบูรณะ

ตารางที่ 4.7 วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว	
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี	
โครงสร้างลวดลาย	
ประยุกต์ลวดลาย 2 มิติ	
โทนสี	

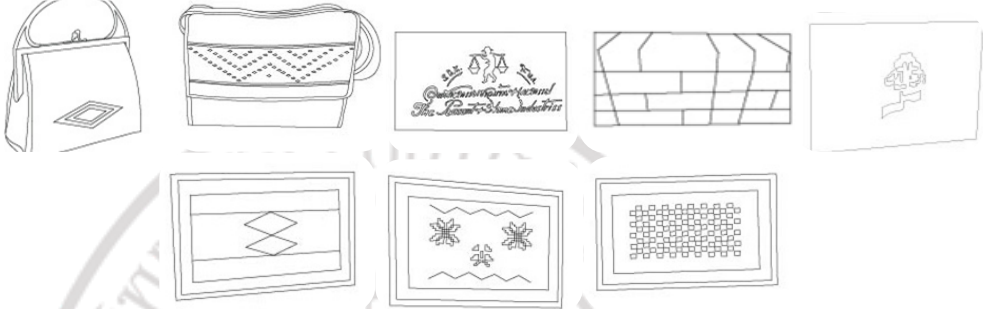

จากตารางภาพที่ 4.7 วิเคราะห์โครงสร้างลวดลายที่เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีเป็นโครงสร้างลวดลายจากชื่อและสัญลักษณ์ความหมายของชื่อแทนพระองค์ ลายก้อนเมฆรัศมี และลวดลายดอกกุหลาบที่เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของความเคารพและระลึกถึง นำมาประยุกต์เป็นภาพ 2 มิติ ได้แก่ ลวดลายดอกกุหลาบ ลายก้อนเมฆและรัศมีแสงอาทิตย์ ลักษณะของลวดลายเป็นกลุ่มก้อนเป็นลายปิด ลวดลายกระจายออกจากศูนย์กลาง เน้นเส้นโค้งที่ใกล้เคียงธรรมชาติและเส้นตรงเรขาคณิต โทนสีที่ได้ เหลือง ชมพู เขียว เทาและดำ โดยผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะที่เหมาะสมสามารถนำมาออกแบบได้ลวดลายที่สามารถนำมาออกแบบได้

ตารางที่ 4.8 วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว สถาปัตยกรรม

วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว	
สถาปัตยกรรม	
โครงสร้างลวดลาย	
ประยุกต์ลวดลาย 2 มิติ	
โทนสี	

จากตารางภาพที่ 4.8 วิเคราะห์โครงสร้างสถาปัตยกรรมวังสวนบ้านแก้ว พระตำหนักเทา เรือนเขียว เรือนเทา เรือนแดง พระตำหนักดอนแค การเรียงตัวของอิฐ ส.บ.ก.และวิเคราะห์เป็นลวดลาย 2 มิติ ได้แก่ รูปทรงของตัวเรือนวัง หลังคาทรงปั้นหยา การเรียงตัวของอิฐส.บ.ก. เป็นต้น โครงสร้างสถาปัตยกรรมลวดลายโดดเด่นที่รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าและสามเหลี่ยม เน้นเส้นตรงลักษณะรูปทรงเรขาคณิตเป็นลักษณะลายปิด โทนสีที่ได้ เทา น้ำตาล เขียวและแดง

ตารางที่ 4.9 วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว หัตถกรรม

วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว	
หัตถกรรมภูมิปัญญา	
โครงสร้างลวดลาย	
ประยุกต์ลวดลาย 2 มิติ	
โทนสี	

จากตารางภาพที่ 4.9 วิเคราะห์โครงสร้างลวดลายจากงานหัตถกรรมภูมิปัญญาที่โดดเด่น ลายเสือสมเด็จ ลายกระเป่าเสือ ลวดลายการทอเสื่อ ตราสินค้าอุตสาหกรรมชาวบ้านและวิเคราะห์ ลวดลาย 2 มิติตัดทอนลวดลายให้เห็นลักษณะรูปทรงของลวดลายที่ชัดเจน ได้แก่ ลายทอเสื่อ ลาย ดอกกุหลาบ สีเหลี่ยมข้าวหลามตัด ลายคนหาบ ลายกุหลาบ โดดเด่นที่การซ้ำของลายและความ ต่อเนื่อง รูปทรงโดยรวมเป็นรูปทรงเรขาคณิต สีเหลี่ยม สามเหลี่ยม เส้นตรงและเส้นโค้ง โทนสีที่ได้ เทา น้ำตาล เขียวและแดง

ตารางที่ 4.10 วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว สวนส่วนพระองค์

วิเคราะห์โครงสร้างอัตลักษณ์ลวดลายวังสวนบ้านแก้ว

สวนส่วนพระองค์	
โครงสร้างลวดลาย	
ประยุกต์ลวดลาย 2 มิติ	
โทนสี	

จากตารางภาพที่ 4.10 วิเคราะห์โครงสร้างลวดลายจากงานสวนส่วนพระองค์ ลวดลายของโครงสร้างการจัดสวนสไตล์ยุโรปและดอกไม้ที่โดดเด่น ตัดทอนเป็นลวดลาย 2 มิติ ได้แก่ ลายดอกบัว ลายไม้ตัด ลายไม้ดอกและไม้ประดับ ลายไม้ยืนต้น รูปทรงมีความอิสระเน้นธรรมชาติและเส้นโค้งให้ความรู้สึกอ่อนหวานผสมผสานลวดลายเรขาคณิตที่ต่อเนื่องกัน โทนสีที่ได้ เหลือง เขียว ฟ้ำ ส้มและเทา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผลการวิเคราะห์ ออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึง อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามเบื้องต้นสำรวจความต้องการ ทางการออกแบบเครื่องประดับ เก็บข้อมูลอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมวังสวนบ้านแก้วและจังหวัดจันทบุรี จำนวน 186 คน ตารางจรจี่และมอร์แกน เพื่อที่จะต้องการให้การออกแบบเครื่องประดับตรงตาม

ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และเป็นแนวทาง การออกแบบ ผลคะแนนจากแบบสอบถามสรุป ได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคน้องต้น

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	135	72.5
ชาย	51	27.4
รวม	186	100

จาก ตารางที่ 4.11 ผลการตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ ข้อมูลด้านเพศที่ตอบแบบสอบถาม มากที่สุดคือเพศหญิง ร้อยละ 72.5 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคน้องต้น

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-22 ปี	40	21.5
23-26 ปี	25	13.4
27-30 ปี	41	22
31 ปีขึ้นไป	80	43
รวม	186	100

จาก ตารางที่ 4.12 ผลการตอบแบบสอบถาม ด้านอายุ ระดับอายุที่มีความสนใจในการตอบ แบบสอบถามมากที่สุด คือ อายุ 31ปี ขึ้นไป มีค่าร้อยละเท่ากับ 43 รองลงมาเป็น 27-30 ปี มีค่าร้อยละเท่ากับ 43 อันดับ 3 ระดับอายุ 18-22 ปี มีค่าร้อยละเท่ากับ 21.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคน้องต้น

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	31	16.7
ปริญญาตรี	118	63.4
ปริญญาโท	32	17.2
ปริญญาเอก	5	2.7
รวม	186	100

จาก ตารางที่ 4.13 ผลการตอบแบบสอบถาม ด้าน การศึกษา ระดับระดับการศึกษาที่มีความสนใจในการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรี มีค่าร้อยละเท่ากับ 63.4 รองลงมาเป็นปริญญาโท มีค่าร้อยละเท่ากับ 17.2 และต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าร้อยละเท่ากับ 16.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	38	20.4
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	30	16.1
พนักงานบริษัทเอกชน	55	29.6
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	49	26.3
อื่นๆ	14	7.6
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.14 ผลการตอบแบบสอบถาม ด้านอาชีพ กลุ่มอาชีพที่มีความสนใจในการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ พนักงานบริษัทเอกชน มีค่าร้อยละ 29.6 รองลงมาเป็น ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีค่าร้อยละเท่ากับ 26.3 และนักเรียน/นักศึกษา มีค่าร้อยละเท่ากับ 20.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า15,000 บาท	50	26.9
15,001-20,000 บาท	56	30.1
20,001-25,000 บาท	17	9.1
25,001-30,000 บาท	11	5.9
30,001 ขึ้นไป	52	27.9
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.1 5 ผลการตอบแบบสอบถาม ด้านรายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้มากที่สุดที่ 15,001-20,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 30.1 รองลงมาเป็น 30,001 ขึ้นไป มีค่าร้อยละเท่ากับ 27.9 และต่ำกว่า15,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 26.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ท่านรู้จักวังสวนบ้านแก้วหรือไม่

รู้จัก	186	100
ไม่รู้จัก	0	0

จากตารางที่ 4.1 6 รู้จักพิพิธภัณฑ์วังสวนบ้านแก้วหรือไม่ รู้จักวังสวนบ้านแก้วเท่ากับ ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.17 ข้อคำถามหากพุดถึงวังสวนบ้านแก้วท่านจะนึกถึงอะไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

องค์ความรู้	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี	111	35.1	1
สถาปัตยกรรม	85	26.8	3
หัตถกรรม/ภูมิปัญญา	90	28.4	2
สวนผลไม้/สวนดอกไม้	28	8.8	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	1	0.3	5
โรงพยาบาลพระปกเกล้า	1	0.3	6
รวม	316	100	6

จากตารางที่ 4.17 ผลการตอบแบบสอบถาม หากพุดถึงวังสวนบ้านแก้วท่านจะนึกถึงสามอันดับแรกคือ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี จำนวนร้อยละ 35.1 หัตถกรรมภูมิปัญญา จำนวนร้อยละ 28.4 สถาปัตยกรรม จำนวนร้อยละ 26.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ข้อคำถามท่านคิดว่าสิ่งใดแสดงถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วมากที่สุด

องค์ความรู้	จำนวน	ร้อยละ
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี	55	29.6

สถาปัตยกรรม	59	31.7
หัตถกรรม/ภูมิปัญญา	61	33.3
สวนผลไม้/สวนดอกไม้	11	5.9
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.18 ผลการตอบแบบสอบถาม สิ่งที่แสดงถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วมากที่สุด คือ, หัตถกรรม ภูมิปัญญา, มีค่าร้อยละสูงสุดเท่ากับ 33.3 รองลงมาคือสถาปัตยกรรม มีค่าร้อยละเท่ากับ 31.7 สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี มีค่าร้อยละเท่ากับ 29.6 สวนผลไม้/สวนดอกไม้ มีค่าร้อยละเท่ากับ 5.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ข้อคำถามท่านคิดว่าการนำอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วมาเป็นแนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับควรไปในลักษณะใด

แนวคิดในการออกแบบ	จำนวน	ร้อยละ
ร่วมสมัยประยุกต์กับลวดลายใหม่	68	36.6
ประยุกต์กับรูปแบบสมัยใหม่	71	38.2
นำแฟชั่นตามยุคสมัย	15	8.1
มินิมอลเรียบง่าย	32	17.2
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.19 ผลการตอบแบบสอบถาม การออกแบบเครื่องอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วกับการออกแบบโดยประยุกต์กับรูปแบบสมัยใหม่ได้อันดับแรก มีค่าร้อยละสูงสุดเท่ากับ 38.2 รองลงมาร่วมสมัยประยุกต์กับลวดลายใหม่ มีค่าร้อยละเท่ากับ 36.6 มินิมอลเรียบง่าย มีค่าร้อยละเท่ากับ 17.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ข้อคำถามท่านคิดว่าเครื่องประดับประเภทใดเหมาะสมที่จะออกแบบจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว

สภสภกรัษของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประเภทเครื่องประดับ	จำนวน	ร้อยละ
จี้,สร้อยคอ	47	25.3
แหวน	16	8.6
ต่างหู	10	5.4
กำไล,สร้อยข้อมือ	41	22
พินก๊ัดเสื้อ/เข็มก๊ัด	69	37.1
คัพลิงค์	3	1.6

รวม	186	100
-----	-----	-----

จากตารางที่ 4.20 ผลการตอบแบบสอบถาม เครื่องประดับประเภท ฟินกลัดเสื้อ/เข็มกลัด เหมาะสมที่จะออกแบบจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วมากที่สุด มีค่าร้อยละสูงสุดเท่ากับ 37.1 รองลงมาจี้,สร้อยคอ มีค่าร้อยละเท่ากับ 25.3 กำไล,สร้อยข้อมือ ค่าร้อยละเท่ากับ 22 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ข้อคำถามท่านจะสวมใส่เครื่องประดับในโอกาสใด

การสวมใส่เครื่องประดับ	จำนวน	ร้อยละ
ชีวิตประจำวัน	51	27.4
ทำงาน	32	17.2
งานสังคม	84	45.2
ถ่ายรูปลงโซเชียล	19	10.2
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.21 ผลการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามจะสวมใส่เครื่องประดับในงานสังคม มีค่าร้อยละสูงสุดเท่ากับ 45.2 รองลงมา สวมใส่ในชีวิตประจำวัน มีค่าร้อยละเท่ากับ 27.4 และสวมใส่ทำงาน มีค่าร้อยละเท่ากับ 17.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ข้อคำถามท่านตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องประดับจากอะไร

การตัดสินใจเลือกซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
ความสวยงาม	95	51.1
ราคา	15	8.1
ความคุ้มค่า	26	14
โอกาสที่ต้องใช้	49	26.3
อื่นๆ	1	0.5
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.22 ผลการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม ตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องประดับจากความสวยงามมากที่สุด มีค่าร้อยละสูงสุดเท่ากับ 51.1 รองลงมาคือโอกาสที่ต้องใช้ มีค่าร้อยละเท่ากับ 26.3 และความคุ้มค่า มีค่าร้อยละเท่ากับ 14

ตารางที่ 4.23 ท่านสนใจเลือกซื้อเครื่องประดับเพื่อจุดมุ่งหมายใด

จุดมุ่งหมาย	จำนวน	ร้อยละ
ตามแฟชั่น	32	17.2
เสริมบุคลิกภาพ	108	58.1
ของสะสม	17	9.1
เก๋ริงกำไร	4	2.2
เป็นของขวัญ	25	13.4
รวม	186	100

จากตารางที่ 4.23 ผลการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม สนใจเลือกซื้อเครื่องประดับเพื่อเสริมบุคลิกมากที่สุด มีค่าร้อยละสูงสุดเท่ากับ 58.1 รองลงมาคือ ตามแฟชั่น มีค่าร้อยละเท่ากับ 17.2 เป็นของขวัญ มีค่าร้อยละเท่ากับ 13.4 ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์ วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี ที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลจากการศึกษาอัตลักษณ์ วังสวนบ้าน ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามเบื้องต้นสำรวจความต้องการทางการออกแบบเครื่องประดับเก็บข้อมูลอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมวังสวนบ้านแก้วและจังหวัดจันทบุรี จำนวน 186 คน ตารางเครจซี่และมอร์แกน เพื่อที่จะต้องการให้การออกแบบเครื่องประดับตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อประกอบเป็นเกณฑ์ในการออกแบบ ผลจากการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามสรุปได้ว่าผู้บริโภคนิยมสวมใส่และมีความต้องการเลือกซื้อเครื่องประดับประเภท เข็มกลัด พิน, สร้อยข้อมือ หรือกำไล และจี้ มากที่สุด รองลงมาจะเป็นประเภท แหวนและอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 ปีขึ้นไป ระดับปริญญาตรีบริษัทเอกชน 15,001-20,000 บาท สิ่งที่กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขรับรู้ถึง อัตลักษณ์อันโดดเด่นของวังสวนบ้านแก้ว 3 อันดับแรก ได้แก่ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี , ทัตถกรรม, สถาปัตยกรรม การออกแบบเครื่องประดับต้อง ประยุกต์กับรูปแบบสมัยใหม่ได้ เน้นการสวมใส่ในงานสังคม สวมใส่ในชีวิตประจำวันและสวมใส่ทำงาน เลือกซื้อเครื่องประดับเลือกจากความสวยงามมากที่สุด เพื่อสวมใส่ให้ส่งเสริมบุคลิก รองลงมาคือ ตามแฟชั่น เป็นของขวัญ

สสสกร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กำหนดแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ

แนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว ใช้แนวคิดในการออกแบบอันประกอบไปด้วย เงื่อนไขข้อสรุปจากการสัมภาษณ์และสอบถาม กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมวังสวนบ้านแก้ว และการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย มีรายละเอียดดังนี้

การออกแบบเครื่องประดับจำนวน 3 ชุด ประกอบไปด้วยจี้ เข็มกลัด สร้อยข้อ สำหรับผู้หญิง อายุ 31 ปีขึ้นไป เน้นการสวมใส่ในงานสังคมและสวมใส่ในชีวิตประจำวัน ช่วยส่งเสริมบุคลิกแก่ผู้สวมใส่การออกแบบสื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วเป็นรูปธรรมหรือสัญลักษณ์ตัวแทน นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ เช่น ดอกกุหลาบสีชมพูที่สื่อถึงสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี รูปทรงของสถาปัตยกรรมของวัง หลังคาหน้าจั่ว อิฐ ส.บ.ก. เสื้อสมเด็จพระเจ้า ประยุกต์กับลวดลายสมัยใหม่ในรูปทรงเรขาคณิตให้รูปแบบเครื่องประดับดูเรียบง่ายสวมใส่ได้จริง เป็นการนำเอาสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ มาบอกเล่าเรื่องราวผ่านชิ้นงานสะท้อนภาพความทรงจำการระลึกถึง การออกแบบสื่อถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วในรูปแบบนามธรรมสื่อออกมาผ่านเครื่องประดับในเรื่องราวของความเรียบง่าย สวยงาม ดูอบอุ่น เป็นมีรูปแบบที่ทันสมัยสามารถผลิตในเชิงพาณิชย์ได้ วัสดุที่ใช้เป็นตัวเรือนโลหะมีลวดลายที่แสดงถึงอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว เลือกใช้อัญมณีสีที่เป็นตัวแทนในการบอกเล่าเรื่องราว

เทคนิคในการผลิต นำเอารูปแบบงานหัตถกรรมมาผลิตขึ้นรูปในลักษณะของงานโลหะ ใช้การสร้างชิ้นงานด้วยโปรแกรมสามมิติ การหล่อชิ้นงาน การชุบสีโลหะ การฝังอัญมณี โดยได้กำหนดเป็นแผนผังความคิดและกระดานบันดลใจให้เห็นถึงแนวความคิดในการออกแบบดังรูปภาพดังต่อไปนี้

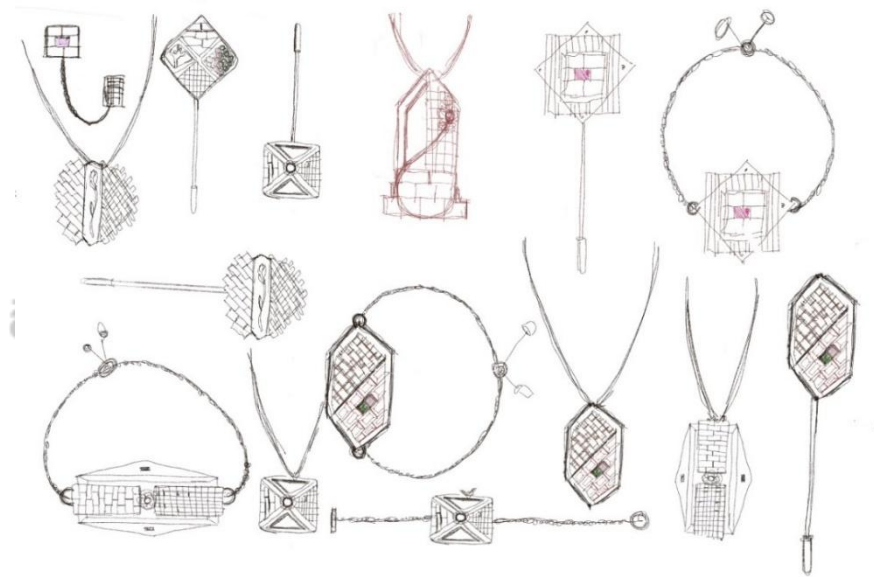

ภาพที่ 4.1 แผนผังกำหนดแนวทางในการออกแบบ

กระดานบันดาลใจ (Mood Board)

แบบร่างเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว
จากการศึกษาอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วนำไปสู่การร่างแบบและพัฒนาแบบร่าง

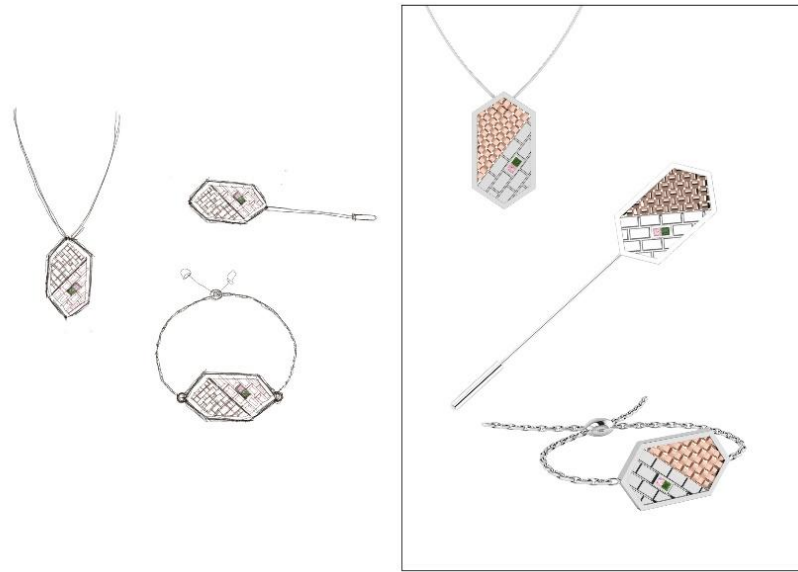

ภาพที่ 4.3 ภาพร่างออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว

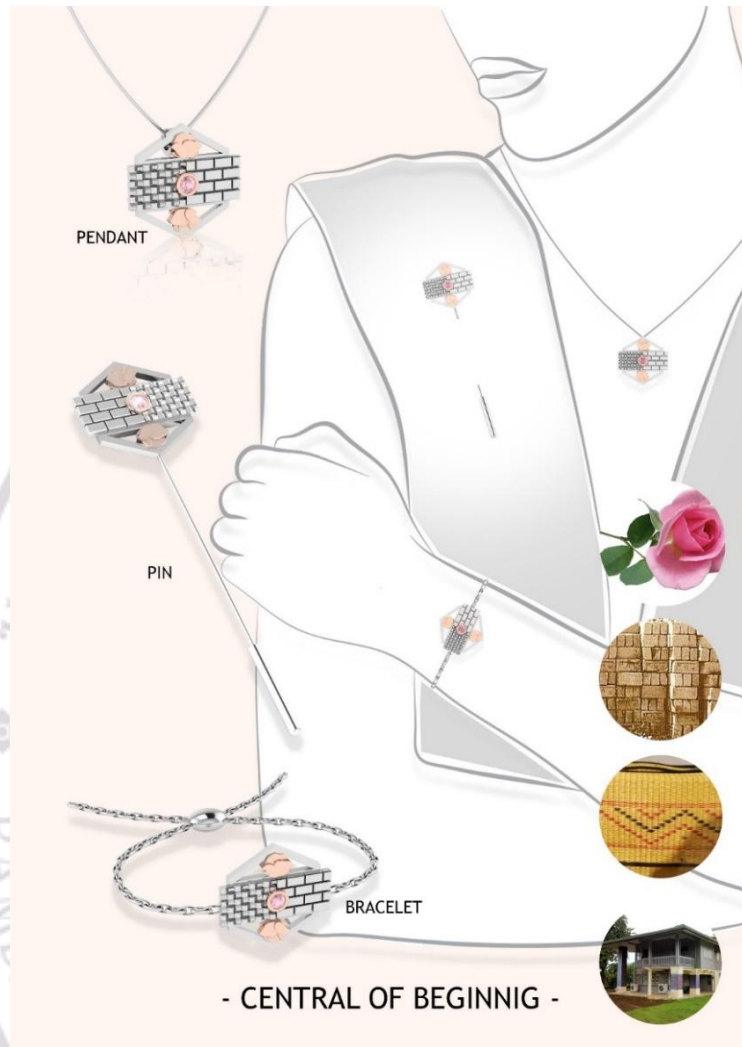
ภาพที่ 4.4 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบที่ 1

ภาพที่ 4.5 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบที่ 2

ภาพที่ 4.6 การพัฒนาแบบร่างเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบที่ 3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

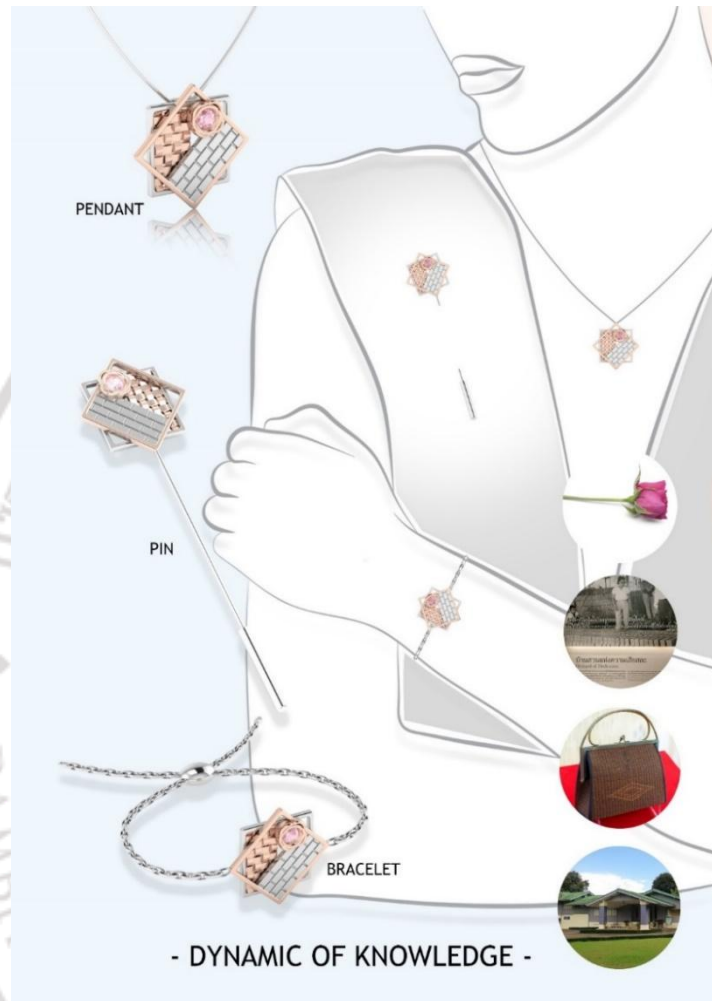
ภาพที่ 4.7 แบบร่างเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบที่ 1

แบบร่างที่ 1 ชื่อผลงาน Central Of beginning

แนวคิดในการออกแบบอัตลักษณ์ที่นำมาเป็นแนวคิดได้แก่ ดอกกุหลาบเปรียบเสมือนตัวแทนการระลึกถึงสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี จัดองค์ประกอบแบบสมมาตรแต่มีรายละเอียดไม่เหมือนกัน ใช้ลวดลายการวางอิฐ ส.บ.ก และลายเสือความรู้สึถึงการสาน รวมถึงภาพรวมของโครงสร้างของสถาปัตยกรรมวังสวนบ้านแก้วโครงสร้างหลังคา

เนื้อหาในการถ่ายทอดแสดงให้เห็นถึงการเป็นจุดศูนย์กลางและการเริ่มต้นของการพัฒนาและเป็นต้นแบบของคนในจังหวัดจันทบุรี ความเรียบง่ายของการใช้ชีวิต การสร้างสรรค์สินค้าและหัตถกรรมด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น วัตถุประสงค์

วัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับชุดนี้ผลิตจากเครื่องประดับเงิน ระดับอัญมณี สีตัวแทนกระบวนการในการผลิต ใช้การหล่อขึ้นรูป สร้างแม่พิมพ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

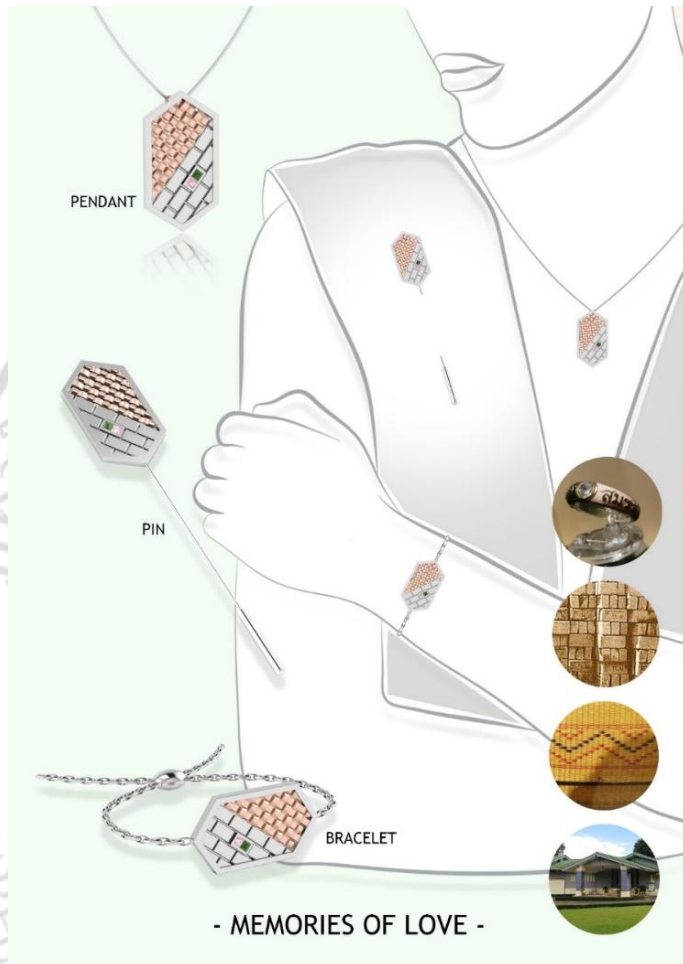
ภาพที่ 4.8 แบบร่างเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบที่ 2

แบบร่างที่ 2 ชื่อผลงาน Dynamic of knowledge

แนวคิดในการออกแบบอัตลักษณ์ที่นำมาเป็นแนวคิดได้แก่ ดอกกุหลาบเปรียบเสมือนตัวแทนการระลึกถึงสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี จัดองค์ประกอบแบบแบบทับซ้อนจากรูปทรงของพระตำหนักเทาความซับซ้อนจากแนวคิดสถาปัตยกรรม แสดงถึงลวดลายจักษสานและลายอิฐ ส.บ.ก

เนื้อหาในการถ่ายทอดแสดงให้เห็นถึงการเป็นสถานที่ถ่ายทอดความองค์ความรู้ต่าง ๆ หมายมาให้แก่ชุมชนชาวจันทบุรี มีการริเริ่มและพัฒนาองค์ความรู้มาจนถึงปัจจุบัน

วัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับชุดนี้ผลิตจากเครื่องประดับเงิน ระดับอัญมณี สีที่เป็นตัวแทน กระบวนการในการผลิต ใช้การหล่อขึ้นรูป สร้างแม่พิมพ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ภาพที่ 4.9 แบบร่างเครื่องประดับอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบที่ 3

แบบร่างที่ 3 ชื่อผลงาน Memories of love

แนวคิดในการออกแบบอัตลักษณ์ที่นำมาเป็นแนวคิดได้แก่ สัตว์แทนของทั้งสอง รัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี สัตว์แทนสีชมพูและสีเขียว ยังคงใช้ลวดลายของอิฐ ส.บ.ก และลายจักสานของเสื่อสมเด็จพระเจ้า ใช้อองค์ประกอบโดยรวมจาก สถาปัตยกรรมวังสวนบ้านแก้ว

เนื้อหาในการถ่ายทอดแสดงให้เห็นถึง ความรักที่ยั่งยืนของทั้งสองพระองค์คู่กันมาอย่างยาวนาน เกิดเป็นสถานที่แห่งนี้และการพัฒนาสถานที่ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีในหลาย ๆ ด้าน วัสดุที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับชุดนี้ผลิตจากเครื่องประดับเงิน ประดับอัญมณี สัตว์แทน กระบวนการในการผลิต ใช้การหล่อขึ้นรูป สร้างแม่พิมพ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการคัดเลือกแบบร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ

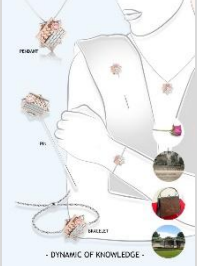
ตารางที่ 4.24 ผลคะแนนแบบประเมินการคัดเลือกแบบร่างที่ 1 ชื่อผลงาน Central Of beginning

เกณฑ์การประเมิน		
	\bar{x}	S.D.
1.เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.33	0.57
2.เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	4.00	1.00
3.เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	3.66	0.57
4.เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสม	3.66	1.15
5.เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.66	0.57
6.เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว	3.66	1.52
7.เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	4.00	1.00
8.เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.33	0.57
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.79	0.83

สรุปตาราง 4.24 แบบร่างที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรายการประเมินรวมที่ 3.79 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมที่ 0.83 ค่าเฉลี่ยตามรายการประเมิน เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล ค่าเฉลี่ย 3.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัยค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์ค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสมค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.15 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่ายค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.52 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริงค่าเฉลี่ย 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57

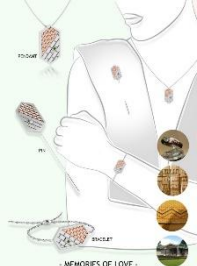
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.25 ผลคะแนนแบบประเมินการคัดเลือกแบบร่างที่ 2 ชื่อผลงาน Dynamic of knowledge

เกณฑ์การประเมิน		
	\bar{x}	S.D.
1. เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	4.33	0.57
2. เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	4.33	0.57
3. เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	4.33	0.57
4. เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสม	3.66	0.57
5. เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	4.33	0.57
6. เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว	3.66	1.54
7. เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	4.00	1.00
8. เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.33	0.57
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.33	0.57

สรุปตาราง 4.25 แบบร่างที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรายการประเมินรวมที่ 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมที่ 0.57 ค่าเฉลี่ยตามรายการประเมิน เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุลค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัยค่าเฉลี่ย 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์ค่าเฉลี่ย 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสมค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่ายค่าเฉลี่ย 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.54 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริงค่าเฉลี่ย 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57

ตารางที่ 4.26 ผลคะแนนแบบประเมินการคัดเลือกแบบร่างที่ 3 ชื่อผลงาน Memories of love

เกณฑ์การประเมิน		

	\bar{x}	S.D.
1.เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.66	0.57
2.เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	3.66	0.57
3.เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	3.33	0.57
4.เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสม	3.66	0.57
5.เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	4.00	1.00
6.เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว	3.66	1.15
7.เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	4.33	0.57
8.เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.00	1.00
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.79	0.72

สรุปตาราง 4.26 แบบร่างที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรายการประเมินรวมที่ 3.79 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมที่ 0.72 ค่าเฉลี่ยตามรายการประเมิน เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุลค่าเฉลี่ย 3.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัยค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์ค่าเฉลี่ย 3.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสมค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่ายค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วค่าเฉลี่ย 3.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.15 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบค่าเฉลี่ย 4.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริงค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00

ตารางที่ 4.27 ผลคะแนนแบบประเมินการคัดเลือกทั้ง 3 แบบร่าง

เกณฑ์การประเมิน	แบบร่างชุดที่ 1		แบบร่างชุดที่ 2		แบบร่างชุดที่ 3	
	3.33	0.57	4.33	0.57	3.66	0.57
1.เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.33	0.57	4.33	0.57	3.66	0.57
2.เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	4.00	1.00	4.33	0.57	3.66	0.57
3.เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมี	3.66	0.57	4.33	0.57	3.33	0.57

เอกลักษณ์						
4.เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสม	3.66	1.15	3.66	0.57	3.66	0.57
5.เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.66	0.57	4.33	0.57	4.00	1.00
6.เครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว	3.66	1.52	3.66	1.54	3.66	1.15
7.เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	4.00	1.00	4.00	1.00	4.33	0.57
8.เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.33	0.57	4.33	0.57	4.00	1.00
ค่าเฉลี่ยรวม	3.79	0.83	4.33	0.57	3.79	0.72
ระดับความเหมาะสม	มาก		มาก		มาก	

จากตารางที่ 4.27 สรุปผลการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วพบว่าแบบร่างที่ 2 มีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 รองลงมาคือ แบบร่างที่ 1 และแบบร่างที่ 3 มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.79 แบบร่างที่ 1 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 แบบร่างที่ 3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72

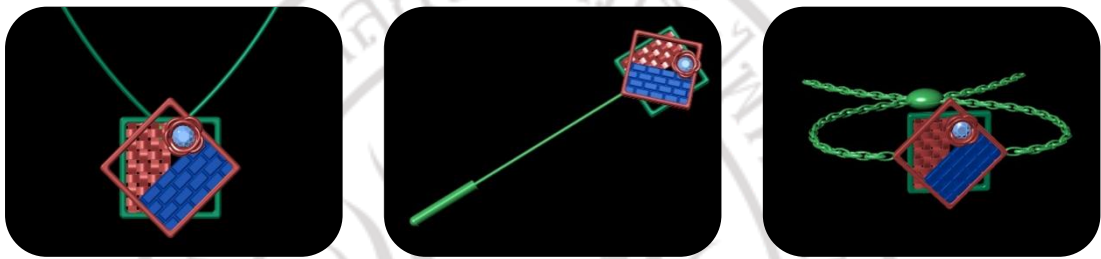
จากตารางที่ 4.27 แบบร่างเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบร่างที่ 2 ชื่อผลงาน Dynamic of knowledge มีคะแนนประเมินเฉลี่ยแยกตามประเด็นดังนี้

- 1.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 4.33 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 2.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 4.33 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 3.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์ มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 4.33 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 4.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วได้อย่างเหมาะสม มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 3.66 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 5.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 4.33 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 6.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับสามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 3.66 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 7.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 4.00 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก
- 8.คะแนนประเมินเฉลี่ยเครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง มีคะแนนประเมินเฉลี่ย 4.33 ระดับการประเมินอยู่ที่ระดับที่เหมาะสมมาก

ผลการผลิตเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้ว

จากผลการประเมินแบบร่างเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วังสวนบ้านแก้วแบบร่างที่ 2 ชื่อผลงาน Dynamic of knowledge มีคะแนนประเมินเฉลี่ยมากที่สุด จึงได้นำแบบร่างเพื่อไปผลิตเป็นต้นแบบ โดยมีกระบวนการดังนี้

1. นำแบบร่างมาขึ้นโมเดลด้วยโปรแกรม 3 มิติในสัดส่วนงานขนาดจริง ทั้งสามชิ้น ได้แก่ จี๊พินและสร้อยข้อมือ

ภาพที่ 4.10 การสร้างแบบร่างด้วยโปรแกรม 3 มิติ

2. นำโมเดลที่ขึ้นด้วยโปรแกรม 3 มิติ ปรี้นด้วยเครื่องปรี้น 3 มิติ ออกมาเป็นเว็ทซ์ ทำการแยกส่วนเพื่อให้ง่ายต่อการผลิต

ภาพที่ 4.11 ภาพเว็ทซ์จากการขึ้นโมเดล 3 มิติ

3.นำไปอัดก้อนยางเพื่อทำเป็นแม่พิมพ์สามารถผลิตซ้ำได้หลายชิ้น

ภาพที่ 4.12 ภาพการอัดก้อนยางแม่พิมพ์

4. นำชิ้นส่วนเว็ทซ์ไปหล่อเป็นโลหะเงินแบบแยกชิ้นส่วนก่อนนำไป แต่งตัวเรือนและขัดเงิน ฝังอัญมณี

ภาพที่ 4.13 ภาพชิ้นส่วนงานหล่อเงิน

5. แต่งตัวเรือนและขัดเงิน ฝังอัญมณี

ภาพที่ 4.14 ภาพการฝังอัญมณี

6. ประกอบตัวเรือน ฟินกลัดเสื้อ สร้อยข้อมือ และห่วงร้อยสร้อย

ภาพที่ 4.15 ภาพการประกอบตัวเรือน

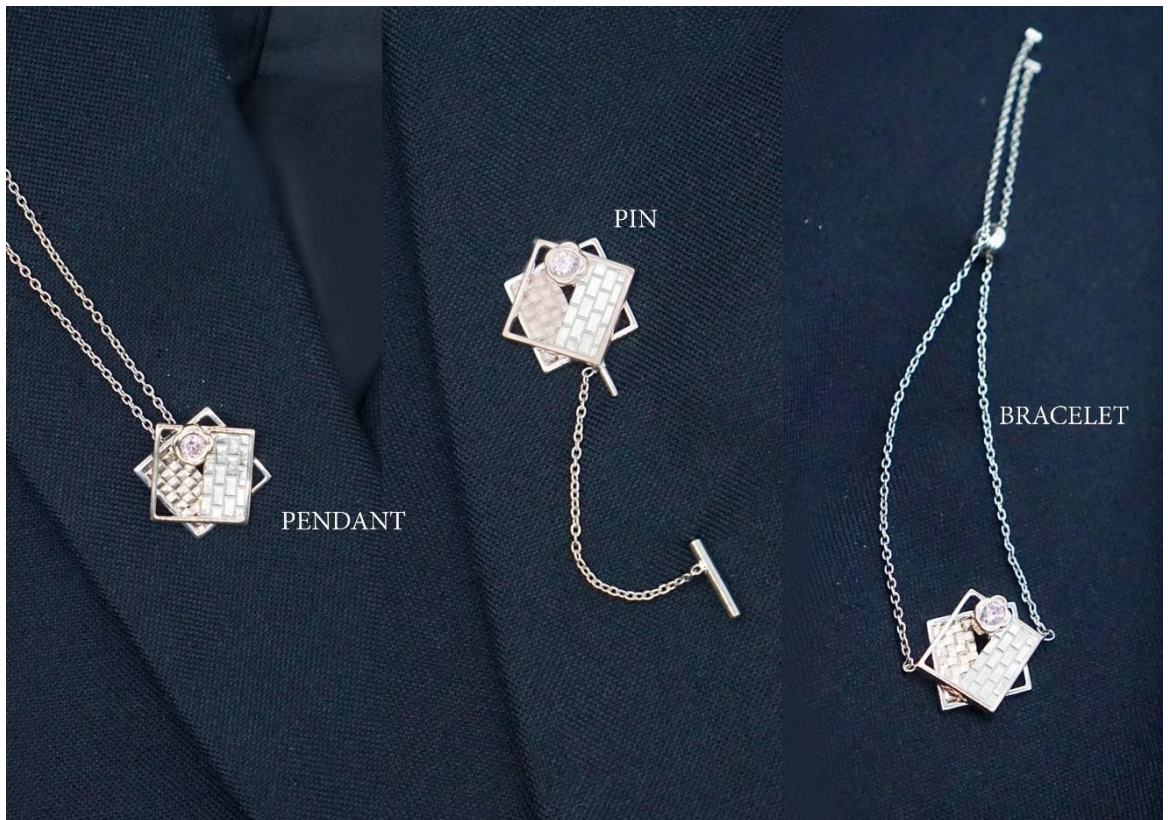
7. การชุบตัวเรือนและการเลเซอร์ประกอบชิ้นงาน

ภาพที่ 4.16 ภาพการชุบตัวเรือนและเลเซอร์ประกอบชิ้นงาน

ภาพที่ 4.17 ภาพต้นแบบเครื่องประดับ

ภาพที่ 4.18 ภาพต้นแบบเครื่องประดับ

ภาพที่ 4.19 ภาพต้นแบบจี้พร้อมสร้อยคอ

ภาพที่ 4.20 ภาพต้นแบบพินกลัดเสื้อ

ภาพที่ 4.21 ภาพต้นแบบสร้อยข้อมือ